

13 ሚያዝያ 2002
13 ሚያዝያ 2020
ታሪክ ዝመልአ መዓልታት

ብዶ/ር አሕመድ ሓሰን ድሕሊ

1- ኮምሽን ምምልካት ዶብ 13 ሚያዝያ 2002 ኣብ መንጉ ኤርትራን ኢትዮጵያን ዘሎ ዶብ ዓንድታት ንምትካል ዘኸለሎ ናይ መጨረሻታን ቀያዲን ወሳኢ ኣሕሊፉ።

2- ኤርትራ ነቲ ብ18 ሰነ 2000፣ ብ12 ታሕሳስ 2000 ምስ ኢትዮጵያ ዝኸተመቶ ክልተ ኣህጉራዊ ስምምዓት ንምትግባር ንወሳኢ ኮምሽን ዶብ ምስ ወጸ ብቐጥታ'ያ ተቀቢላቶ። ኢትዮጵያ ግን ከተዕጠጠ ድሕሪ ምጽናሕ፣ ከም መግለጺ ግህሰት ናይ'ቲ ዝኸተመትሉ ክልተ ኣህጉራዊ ስምምዓት ንወሳኢ ኮምሽን ምምልካት ዶብ ምሉእ ብምሉእ ከም ዝነጸገቶ ብ19 መስከረም 2003 ኣፍሊጣ።

3- ኢትዮጵያ ወሳኢ ኮምሽን ዶብ ካብ ዝወጸሉ ድሕሪ 16 ዓመት ብፍላይ ከኣ ብ15 ሰነ 2018 ብምቅባል ከም ዘለዎ ንምትግባር ድልውቲ ምዃና ኣፍሊጣ። እዚ ግን ነቲ ወሳኢ ንምብርዓን ብሓደ ወገን፣ ንመንግስቲ ኤርትራ ንምውዳቕ ድማ ቦቲ ካልእ ዝገበረቶ ፈተነታት ድሕሪ ምፍሻሉ ዝመጸ እዩ።

4-በ9 ሓምሌ 2018 ኤርትራን ኢትዮጵያን “ሰምምዕ ሰላምን ምሕዘነትን” ኸቲመን። ቀዳማይ ናይ’ዚ ሰምምዕ’ዚ ኸአ ኣብ መንጉ ኤርትራን ኢትዮጵያን ዝጸንሐ ኩናት ኩናት ከም ዘብቅዕ ብምግባር፣ ሓድሽ ናይ ሰላምን ምሕዘነትን ምዕራፍ ብምክፋት፣ በዚ መሰረት ከአ ኣብ መንጉ ክልቲኣን ሃገራት ንቡር ዝምድና ንምርግጋጽ ኩሉ ኣድላዩ ዝበሃል ስጉምቲታት ከም ምልውዋጥ ኢምባሲታትን ናይ ምድሪን ኣየርን መንግሥታትን ወዘተ ምክፋትን ዝኣመሰሉ ስጉምቲታት ተወሲዱ።

5-ተሪፋ ዘሎ፦

- 5-1፦ ምስሓብ ሓይልታት ኢትዮጵያ ካብ ኩሉ ዝጉቦጦ ሉኣላዊ መሬት ኤርትራ።
- 5-2፦ ኤርትራውያን ዜጋታት ናብ’ቲ ብሰንኪ’ቲ ኢትዮጵያ ብ13 ግንቦት 1998 ዝወልዓቶ ኩናት ዝተመዛበልሉ ርስቶም ክምለሱ።
- 5-3፦ ናብ’ቲ ኣብ ትሕቲ ጉቦጣ ኢትዮጵያ ዘሎ ከባቢታት ኤርትራ ወግዓውን ሀዘባውን ምምሕዳራት ኤርትራ ክምለሱ።
- 5-4፦ ኣብ ኩሉ’ቲ ንክልቲኣን ሃገራት ዘዳውብ ኣህጉራዊ ዶብ ዓንድታት ብምትካል ብግብሪ ዶብ ከም ዝምልከት ምግባር።

13/4/2020